

Pilar Eyre (1951, Barcelona) este absolventă a Facultății de Litere și Filosofie și a Facultății de Ciencias de la Información (ziaristică). După terminarea studiilor, colaborează cu diverse publicații din Spania ca: *La Vanguardia*, *El Mundo*, *Interviú*, *El Periódico de Catalunya*. Debutază ca scriitoare în 1985 cu *Vips: todos los secretos de los famosos*. Urmează, printre altele, volumele *Callejón del olvido* (1992), *Dos Borbones en la corte de Franco* (2005), *Pasión imperial* (2010), *Franco confidencial* (2013), *Mi color favorito es verte* (2014) y *No meolvides* (2015). În anul 2014, a fost finalistă a cunoscutului premiu Planeta cu romanul *Culoarea mea preferată ești tu* (*Mi color favorito es verte*), iar în 2015 i se acordă Premiul Joaquín Soler Serrano de Literatură.

Pilar Eyre

Culoarea mea preferată ești tu

Traducere din limba spaniolă și note de
Eugenia Alexe Munteanu

Casa Cărții de Știință
Cluj-Napoca, 2016

Tot ce voi povesti a început în urmă cu câteva luni, în august. Era o noapte neagră, marea săruta cu o limbă moale nisipul de pe plajă și, cu toate că era cald, bărbații aveau pulovăre pe spate, cu mânecile înnodate în jurul gâtului, ca într-o ilustrată decolorată cu Costa Brava din anii cincizeci. Santi mi-a întins o mână goală, și mi-a spus cu glas pițigăiat:

– Încântat, încântat.

Și așa, în timp ce strângeam o mână de lână, răzând ca o proastă, l-am văzut pentru prima dată pe Sébastien.

Chelnerul însoțea un bărbat foarte înalt și o fetiță aproape adolescentă, trecând printre mesele goale ale restaurantului *Gitano*, până când, în sfârșit, i-a așezat alături de noi, vorbind neîntrerupt, fără să primească niciun răspuns:

– Ah, preferați aici? S-ar putea să intre un pic de aer, azi bate vântul de la răsărit, am să închid geamul... Fiica dumneavoastră ar vrea să bea ceva?

Bărbatul înalt mi-a atras atenția din două motive. Mint, din trei. Era foarte frumos. Semăna incredibil cu soțul meu, care a murit acum șapte ani. Și mă privea fix, pătrunzător, mergea și mă privea, și-a tras scaunul și mă privea, s-a așezat și mă privea, a luat meniul enorm cu mâinile sale enorme și mă privea.

Prietena mea Camila, ce stătea alături de mine, mi-a șoptit:

– Ai un admirator!

A spus-o cu dispreț. Camila e frumoasă în stilul divelor din filmul negru, dar, mai ales, o autoare de cult. A fost propusă pentru Nobel, ceilalți scriitori o citează mereu ca unul dintre punctele de referință, ține conferințe la Stockholm, este invitată la congresele latinoamericane, este prietenă intimă cu Vargas Llosa și cu Juan Goytisolo, care semnează prefețele cărților ei... dar nu vinde mult. Eu sunt o scriitoare de mâna a doua, deoarece ziaristica mi-a mâncat cei mai frumoși ani din viață și mi-a supt energia și creativitatea, scriu cărți despre regi și regine de demult, romane istorice în care protagoniștii au viață sexuală și femeile suferă tot timpul din cauza soților lor, am o rubrică foarte citită în unul din ziarele de mare tiraj și apar la televizor. Cum consider cărțile ca pe niște produse cărora trebuie să li se facă publicitate ca și cum ar fi mașini de spălat rufe, dansez dacă e nevoie cu prezentatorul care îmi ia interviul, în aceeași emisiune cu o aventurieră care, înainte de a pleca, îmi face favoarea de a-mi spune „i-am făcut cadou bunicii mele cartea ta și i-a plăcut mult de tot”, țin conferințe despre romanele mele prin sate și orașe, în care imit vocile personajelor și mă îmbrac ca pentru un spectacol de gală la operă, stârnesc polemici în emisiunile de dezbateri în care îl fac machist pe oponentul meu, și, ca urmare, vând.

Mă rog, vindeam, ca să fim sinceri.

Vindeam mult, foarte mult. Într-atât încât, cu drepturile de autor pentru antepenultimului meu roman, mi-am cumpărat o casă în Llafranc cu o grădină imensă cu pini, trandafiri și chiar cu o pergolă, pe care am numit-o, cum să nu, *La Reina Virgen*.

Ca atare, sunt și eu faimoasă, mi se cer autografe pe stradă, nu obișnuiesc să merg în locuri publice cu lume multă ca să nu fiu fotografiată cu telefoanele celulare și, de aceea, mă privea bărbatul înalt. Aproape că aș fi putut ghici următorul său gest:

– Draga mea, pot să-mi fac o poză cu tine? E pentru tânăra și frumoasa mea soție care n-a putut veni deoarece a rămas acasă ca să aibă grijă de cei trei gemeni ai noștri, produsul neobositei noastre activități conjugale. Este o admiratoare de-a ta. Eu nu mă uit la televizor, nici nu pot să-ți citesc cărțile deoarece sunt prea ocupat construind drumuri, canale și poduri și, în afară de asta, nu sunt homosexual.

Bărbatul înalt mânca, dar continua să mă privească totuși cu ochii lui scânteietori. Își ducea furculița la gură privindu-mă, își puneă șervețelul alături, privindu-mă. Avea înnodat la gât un fel de batic palestinian pe care și l-a scos cu un gest plin de dispreț și mă privea de parcă aceea ar fi fost prima mișcare înainte de a se dezbrăca de tot. În cele din urmă, fetița s-a întors și ea să mă observe curioasă, fără să priceapă motivul acelei atenții. S-a încruntat mirată. Apoi a încetat să se mai uite la mine și și-a îndreptat privirea dojenitoare spre tatăl ei.

Dar să ne înțelegem. Nu sunt un monstru. Sunt înaltă, slabă, anumite ramuri ale medicinei au reușit ca eu să nu am riduri, fac gimnastică și cheltuiesc o mulțime de bani pe haine. Dar știu că nu sunt Scarlett Johansson (înainte spuneam Michelle Pfeiffer, dar a trebuit să actualizez comparația, că nimeni nu-și mai amintește de ea). Și, în afară de asta, am cincizeci și șapte de ani. Și agăț,

Dumnezeule, sigur că agă! De când mi-a murit soțul, am învățat poziții acrobatice despre care nici nu știam că există și am cunoscut tot felul de bărbați; câte un om de afaceri în trecere prin Barcelona, colegi căsătoriți cu venele pline de alcool, un medic foarte cunoscut și frumos, dar impotent, și unii de care nici măcar nu-mi amintesc ca urmare a unei nopți nebune. Țsta era materialul pe care obișnuiam să-l alternez. Dar o bucățică bună ca bărbatul ăsta înalt nu mi-a căzut niciodată în plasă, ah ce bărbat înalt!

– Pilar, Pilar, ești cu gândul aiurea?

Santi pocnea din degete în fața mea. A fost ministru pe vremea lui Felipe González până când o anghină pectorală l-a făcut să se retragă din politică și acum are stimulatori cardiaci și e mâhnit că prietenii săi au uitat că a fost una dintre persoanele cu cea mai mare putere din Spania. Începuse să se supere.

Am tresărit de parcă m-aș fi trezit din somn:

– Nu, de ce ...– i-am întins paharul chelnerului. Mai puneți-mi un pic de vin!

Cu un gest semnificativ, tipul a întors sticla cu gura-n jos, din care n-a curs niciun strop și atunci i-am cerut:

– Aduceți alta, vă rog, da' aceeași...

Prietenii cu care eram la masă m-au privit îngrijorați. Toți erau bogați, mai bogați decât mine, mai ales Camila, dar toți erau paralizați de teama de a nu plăti o a doua sticlă pe care aproape sigur o voi bea eu toată. Și atunci am spus:

– Nu, mai bine aduceți-mi o votcă și apă tonică.

Chelnerul a început atunci inevitabilă înșiruire de nume:

– Absolut, Smirnof, Grey Goose, Citadelle, Belenkaya...

N-am vrut să arăt că preferam o marcă anume, ca să nu par o bețivă, așa că am făcut un gest cu mâna.

– Nu știu, oricare – m-am prefăcut că nu sunt sigură – Grey Goose?

Camila a început să râdă și cel de-al doilea bărbat care ne însoțea, un „textilist” din Sabadell, care se numea Martín, vădov și el, mi-a spus:

– Votcă și tonică cu calmari, Pilar? Oh, voi ăștia de la televiziune, ce extravagantă...

Pentru ei, eu nu sunt scriitoare, sunt „o celebritate de la televizor”. Și-au cumpărat toate cărțile mele ca să le aibă cu dedicație, dar nu cred că au citit vreuna, cel puțin niciodată n-au făcut vreun comentariu în afară de obișnuita expresie „Ce groasă este !”.

Au trecut două minute de când nu mă uitam la bărbatul înalt.

Când mi-au adus băutura, am ridicat paharul, i-am aruncat o privire și iar am văzut ochii lui arzători, senzuali, ațintiți asupra mea.

M-am cutremurat și am simțit acea cunoscută picătură de argint viu în piept, ce cobora până în pântec și mai jos, lăsând o dără de cărbuni încinși, ceea ce mi-a demonstrat mie însămi că încă sunt vie. Și am făcut gestul pe care îl urăsc cel mai mult pe lumea asta. Am ridicat paharul în direcția lui de parcă aș fi trăit într-una din comediiile lui Arturo Fernández. Fără să zâmbească, bărbatul înalt și-a ridicat paharul și a toastat cu mine. Am băut în același timp; cei trei prieteni cu care stăteam la masă se făceau că vorbesc între ei despre conflictul din Siria, dar erau atenți

la ce fac. Se auzea zgomotul tacâmurilor scumpe, clinchet de pahare, vântul s-a întetit și a trântit o ușă, dar bărbatul înalt și eu eram singuri. Minutele se târau în noaptea umedă și lipicioasă... În cele din urmă, m-am hotărât. M-am ridicat împleticindu-mă puțin în drum spre toaletă, m-am apropiat de masa lui și am spus:

– Bună seara!

M-am adresat fetei care, fiind femeie, o bucățiță de femeie, dar la urma urmei tot femeie, merita din politețe să-mi fie interlocutoare. Ea m-a privit fără să-mi răspundă și doar într-un moment de absurditate m-am gândit că ne separau niște lentile duble ce împiedicau comunicarea. Apoi s-a întors într-un fel interogativ spre tatăl ei care a schițat gestul de a se ridica, dar a rămas și el tăcut. Mi-am dres glasul nedumerită; poate că bărbatul rămăsese atât de năucit de prezența mea, încât nu putea rosti niciun cuvânt, poate tatăl și fiica erau surdomuți! Dar dacă tot începusem, m-am lăsat dusă de val, simțind privirile prietenilor mei în ceafă ca pe niște săgeți.

– E prima dată când veniți aici?

De acord, recunosc că nu e o frază originală, nici măcar ingenioasă, dar în halul în care mă aflam, pe jumătate aplecată, ținându-mi geanta sub braț, cu un cârd de chelneri distrați, uitându-se la mine sprijiniți de tejghea, cu José María, proprietarul localului, care se oprise în timp ce încasa o notă de plată, a fost singurul lucru care mi-a trecut prin cap. De data asta într-adevăr ochii bărbatului au clipit ușor și s-au desprins în sfârșit de mine, ca să privească în jur, dar după aceea m-au privit din nou cu o fixitate hipnotizantă, pleoapele au căzut greoaie și apoi s-au deschis, verde strălucitor în care

voiam să mă afund, și i-am auzit vocea pentru prima dată, vocea aceea:

– *Désolé... Je ne parle pas l'espagnol...*¹

M-am speriat așa de tare, încât m-am ridicat brusc. Bărbatul înalt era francez! Nu mă cunoștea! Mă privea pentru că îi plăceam. Aerul s-a umplut de muzică de viori, pescărușii cântau o arie, în pieptul meu s-a dezlănțuit o vâlvătaie mistuitoare și mi-a venit să mă întorc spre prietena mea Camila și să-i fac acel gest care în restul Spaniei înseamnă „uite sula, Mărioară” și pe aceste meleaguri „iete ștremeleagul”. Dar am reușit să mă abțin, mi-am amintit la timp că râsul nu le favorizează pe femeile mature și am început să înșir o grămadă de fraze fără sens în limba lui Molière, de parcă îmi băgaseră o monedă printr-o fantă ca unui vechi tonomat ce slobozea discuri unul după altul:

– Ah, sigur, francezi; pe aici sunt mulți, mai ales în perioada asta. De unde sunteți? Cum vă numiți? Stați aici la hotelul *Llevant*? Când ați sosit? Ce timp frumos e! și din nou: Cum vă numiți?

Au zâmbit amândoi în fața impetuoșității mele și au început să vorbească în același timp, dar, până la urmă, bărbatul s-a impus, aruncând doar o privire fetei, care și-a plecat ochii de adultă asupra farfuriei, și m-a informat:

– Ea este Amandine... și numele meu este Sébastien. Sébastien!

A spus Sébastien și pământul nu s-a cutremurat și a continuat să se învâртеască și să se învâртеască în jurul soarelui, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, dar un val

¹ Regret, nu vorbesc spaniola... (în franceză, în original).

de foc m-a străbătut din cap până-n picioare. Din clipa aceea port numele ăsta scrijelit pe creier. Când mă gândesc la cadența fiecărei silabe și la acest „tien” de la sfârșit, care putea fi „tian”, dar n-a fost să fie, acest „n” lung, prelungit până la infinit, atât de puternic ca un pumn în stomac, atât de suav precum călcătura unui copil, trebuie să mă opresc din scris, degetele îmi rămân în aer, respir adânc – gata să-mi pierd cunoștința – și îmi afund capul în mâini și mă întreb de ce.

De ce a trebuit să mi se întâmple asta? De ce?

Pietricelele pe care le culeg de pe plajă și pe care iarna le pun ca pe niște amulete alături de computer par că râd de mine. Totul a fost atât de brutal și devastator! Iau una și o ling, este sărată, netedă și rece ca umărul lui Sébastien.

Dar în ziua aceea am schițat doar o mică reverență, de parcă aș fi fost la unul din acele baluri de la curte, pe care le descriu mereu în cărțile mele, și m-am prezentat:

– Eu mă numesc Pilar, și am continuat fără nicio noimă: Pilar, știți, un *pilier*, un stâlp. În Franța nu există numele... *une colonne*, o coloană...

Am făcut un gest cu palmele față în față, parale, mișcându-le în sus și în jos de câteva ori, dar nu înțeleg nici azi cum de-a putut relația noastră să depășească această hemoragie de tâmpenii, această ejaculare de cuvinte stupide și să meargă mai departe. M-am tot gândit în fel și chip la asta, fără să găsesc o explicație. Amandine mă privea ironică și părea cu douăzeci de ani mai mare decât mine, în sensul metaforic, desigur, pentru că eu, în momentele acelea, mă vedeam o bătrână excentrică ce o făcea pe idioata și deranja personalul. Poate o să mă dea afară până la urmă. Vedeam deja

titlurile din ziare: „Faimoasă scriitoare de mâna a doua, obligată să părăsească un restaurant deoarece deranja clienții”. Cu toate că ar fi fost mai de efect (să nu uităm că sunt ziaristă) să prezinte faptele în felul acesta: „O nouă neplăcere pentru Casa regală. Strănepoata unui Grande de Spania aruncată în stradă!”. Nu era nevoie să se intre în amănunte, cum că sărmanul meu străbunic, mort de aproape un secol, a deținut pentru scurt timp un titlu de marchiz dobândit printr-un troc nu foarte onorabil, care nu implica și titlul de Grande de Spania, dar pentru ce să strici un bun titlu cu ceva atât de lipsit de importanță ca adevărul!

Sébastien a dat din cap cu un zâmbet stăpânit și a repetat numele ca și cum l-ar fi savurat:

– Pilar, interesant...

S-a așternut între noi o liniște prelungă, întreruptă doar de rumoarea valurilor, și mi-am zis acum sau niciodată. Am continuat, arătând printr-un gest scurt spre prietenii mei pe care îi bănuiam urmărind conversația:

– După ce terminați de mâncat, vreți să beți un pahar cu noi?

Amandine a vrut să spună ceva, dar taică-su a îndreptat degetul arătător spre ea, făcând-o să tacă, și mi-a spus:

– Foarte bine... o las la hotel, aici alături, și mă întorc.

Îmi venea să dansez o *sardana*, dar și o *muñeira*² în onoarea sângelui meu cincizeci la sută galician, dar, în loc să fac asta, am întrebat politico, arătând spre hotelul vecin, faimos pentru că în el stătuse umoristul britanic Tom Sharpe:

² Dans popular catalan și dans popular galician (sp.).

– Vasăzică stați la hotelul *Llevant!*

O paranteză. Sper ca în viitor, *Gitano*, restaurantul unde s-a întâmplat tot ce vă povestesc, să fie și el recunoscut în toată lumea ca locul unde voi mânca aproape în fiecare seară – asta ca avertisment pentru José María – închid paranteza.

Bărbatul francez a încuviințat și m-a privit așteptând. Fata, cam îmbufnată, a zdrăngănit farfuria ca să-mi demonstreze că discuția s-a terminat, dar eu, ca actorii proști care nu se dau duși de pe scenă, am mai băgat în dialog o frază total inutilă:

– De unde sunteți?

Și bărbatul, după o imperceptibilă ezitare, mi-a spus:

– Din Montpellier.

M-am îndreptat spre toaletă, zburând la jumătate de metru de pardoseală.

Dacă redau conversația asta cu atâtea detalii este pentru că, mai târziu, a devenit importantă. Fiind fata de față, am dedus, când a sosit momentul s-o fac, că tot ce mi-a spus era adevărat. Frazele acelea simple au fost singurele certitudini pe care m-am bazat încercând să dezleg marele mister care urma să-mi schimbe viața. Dar să nu anticipăm faptele.

La toaletă mi-am privit chipul de cincizeci și opt de ani. Înainte am zis că am cincizeci și șapte. Mă rog, de acord, am cincizeci și nouă, dar pe cine interesează asta. Mi-am apropiat fața de oglindă. Mi-am pus mâinile pe obraji și i-am întins, apoi mi i-am supt și mi-am țuguait buzele de câteva ori ca un pește pe uscat sau ca un pui.

– Pui, pui.

Am zâmbit ca să-mi dispară ridurile din jurul gurii.

– Gioconda!

Mi-am acoperit un ochi cu părul.

– Veronica Lake!

Am închis ochii și am atins marmura ca și cum aș fi cântat la pian.

– Ray Charles!

Dansez pe ritmul melodiei *What'd I say, totororo totorororó...* Îmi scot machiajul de război din geantă, îmi creionez ochii, un pic de fard pe obraji și sclipici pe buze. Încă un pic de fard. Încă un pic de sclipici, mai creionați ochii. Îmi mai șterg din fard. Îmi înfoi părul, *tell your mama, tell your pa...* îmi aranjez sutienul, îmi sug burta, îmi ridic pantalonii în spate ca să mi se vadă curul gogoneț, ies după ce îmi mai arunc o ultimă privire din profil. Ah, nu! Am uitat să fac pipi, intru, ies, îmi mai pun fard pe obraji, *tell me what'd I say, yeah...* urc scările și trec prin fața tatălui și al fetei care vorbesc în mod educat în șoaptă, foarte diferit de gălăgia care predomină la masa la care stau, pentru că prietenii mei trecuseră deja la băuturi tari. Mă așez și îi soptesc Camilei din colțul buzelor, fără s-o privesc:

– Se numește Sébastien și e francez, din Montpellier. Habar n-are cine sunt!

Nu mă mai uit să văd dacă se uită și inima mea o ia razna cu o sută pe oră, ca un tren de marfă necontrolat. Dumnezeule, cât se mocăie cu mâncarea afurisita asta de fată! Dar, dintr-odată, îmi pare rău de ieșirea mea, cine știe, poate vreodată afurisita asta de fată va fi fiica mea